

Apstiprinājums:

„Baltijas Semkopja” Administrāzija, Mr-Nigās Ralku-cesā № 14, Puhzifču Gederta un beedra grahmatu-bodis. Bej tam Nigā: Altberga un Kapteina grahmatu-bodis. Zitās pilkhetās: wifās grahm.-bodis. Uj lauteem: pee pagastu-walbem, mahzitateem, skolotajeem, ec.

9. gads.

Rigā, 12. oktobrī.

Wakša ar peesuhstifšanu par pasi:

Ar Beelikumu: par gadu 3 rubl. bej Beelikuma 1 rubl. 60 kap.
Ar Beelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., bej Beelikuma 85 kap.
Wakša ekspedizija un grahmatu-bodis faneot:
Ar Beelikumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., bej Beelikuma 1 rubl.
Ar Beelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., bej Beelikuma 55 kap.
Beelikums ween par gadu 1 rubl. 50 L., par 1/2 gadu 80 kap.

Slubinajums, 8 kap. par šhlu rakstu rindim, nem pretim S. Allunans, Selgawā; Deepinš, Behtis; Šh. Segalls, Waukta, un administrāzija, Rigā.

Baltijas Semkopja redakzija, administrāzija un ekspedizija atronahs Mr-Nigās Ralku-cesā Nr. 14.

Saimnezibas nodala.

Waj ari tagad wehl, kur lauku raschiba arweenu wairojajs, der ganibu-laukus paturēt waj nē?

Peezdesmitajās gadās un sešdesmito gadu eesah-kumā, eesahka daudis weetas Widsemē ganibu-laukus eewest un dara to wehl šho baltudeen', kaut gan no teeni tagad nebut wairs neaklez tas labums, kahds no teem bija preekfch 15 un 20 gadeem.

Otra abholina lauka eewefchanaš zehlonš bija ne-ween tas, lai ganibu netruhtu, bet ari tas, lai seme spehzinatos, weenfahrt zaur to, ka lauks weenu gadu stahw neapstahdats, un otrfahrt, zaur to, ka zaur ganifchānu lauks jo kreetni top nomehslotš. Naw nemas leedsams, ka seme zaur tahdu leetaschānu top trefnaka, bet jautajums ir, waj semi zitadi isleetadami no tahs wairaf ne-eeuhutum. Peenemsim, ka ganibu-lauks ir 50 puhrweetas leels un it labi apaudsīs, tā ka tajā jau no 20 maija lopus war ganit. Agraal to nedrihtst darit, tapehž ka lopi war jauno abholinu un timotianu eemihl semē, tā ka stahdini wairs newar tahlaf attihstitees. Ja us šchihm 50 puhrweetahm gana 50 leeklopus, tad tas bus, pee muhfu ganifchanaš wihses, lopeem swabadi pa lauku apfahrt staigajot, 30 deenas til tahlu noganits, ka lopi us ta atradihs tilai mas ween baribas un ja daudis, tilai sawu dshiwibu warehs wilkt, no raschofchanaš (produkzijas) baribas wairs newar but ne runa. Tā tad peens deenu no deenas masinajas un ihfā laikā isflaufsim tilai pus til daudis stopu peena, ka agraf, t. i., tahdās saimnezibās, kur lopi it spehžigi is kuhst nahl ahra. Saprotama leeta, ka tahdā atgadijumā, kur lopi kuhst flikti tapa baroti, lopus abholina laukā ganot peens wairosees. Pee tam wehl peenahl flahht ka buschana, ka no 1874. gada ganibu-lauki ir daudis fliktaki, nekā agraf, tapehž ka abholināsch ir it gādus waj nu pa dakai waj ari gluschi isfalis. Weeschi ween abholināsch ir gluschi isfudis, kamehr laufs nahl ganamē, un tilai reti timotianāsch wehl apfeds semi.

Pee desmit lauku saimnezibas ar 3 abholina laukeem abholināsch atfahrtojas pehž katreem 7 gadeem, kamehr pee diweem abholina laukeem abholināsch atfahrtojas tilai pehž 8 gadeem. Wifadā wihse pehdejā atgadijumā abholināsch augš labaf, jo mehš redsam, zil brangi aug abholināsch jaunā semē, kur to pirmo reisi eesehž, kamehr tas tahdā semē, kur jau daudis gadeem abholināsch audsinats, nemas wairs negrib kreetni augt.

Waj nebutu labaki, kad ganibu weeta audsinatum jauktas boribas stahbus un tad tos noplautu feenā. Ja 50 puhrweetas, kuras lihds schim isleetaja par ganibahm, apsehtu ar jauktu baribu, tad dabutu pee widejas plaujas pa 60 pudu no puhrweetas, pawisam — 3000 pudu jauktas baribas. Ja nu no schihš baribas rehkinam pa 20 mahz. us katru deenu, tad tahs peetiftu pee pareisās barofchanaš preekfch 120 deenahm. Pa leelalai dakai lopus no marta beigahm lihds ganifchanaš laika eesahkumam mas ween bazo, bet ar baribu, ko no 50 puhrweetahm eewahktu, tos waretu no 1. aprila lihds 30. junijam it fahrtigi barot. Pee 50 puhrweetu leela ganibu-lauka lopi ir tilai 30 lihds 40 deenu pahhduschī un ari wehl ne wifai kreetni pahhduschī; bet minetas 50 puhrweetas ar jauktu baribu apsehdami, mehš tos waretum 120 deenas it pilnigi pabarot, un bes tam wehl mums butu 500 wefumu mehflu wairaf.

Ja lopeem dotum no schihš baribas tilai 10 mahz. it deenas un bes tam wehl falmus un spehta baribu, tad mehš 50 leeklopus waretu 240 deenas ufturet ar to baribu, ko no 50 puhrweetahm eeguhutum.

Jaukta bariba gan makšā pee 1/2 puhra wihžu, 1 puhra ausu, 1/4 puhra meeschu, 1/4 puhra wafaras rudšu jeb wafaras kweeschu lihds 5 rbl. 75 kap. Bet schihš isboschanaš mehš atdabonam diwfahrtigi, weenfahrt zaur

to, ka lopus fahrtigi barodami dabonam wairaf peena, otrfahrt atkal zaur to, ka mums ir 500 wefumu mehflu, kas atkal semei nahl par labu.

Ja pehž mehslotas jauktas baribas sehjam ausaf, tad waram it droshī zeret us 2 puhri ausu un wefumu falmu no puhrweetas.

Bes tam wehl ahlawas gowis pee tahdas baribas taps daudis trefnatas un meefneeki aismakchahs par tahm daudis dahrgafi, kamehr gands eedamas tahs tilai nowahrgift un nolesē, it ihpafchi, kur fliktas ganibas. Ne-weenā walsti, kur laufsaimeeziba wairaf attihstita, naw ne ganibu-lauku, neds melnas papuwes, isfemot tilai Schleswig-Holsteinu, Frieslandi, Oderbruchu u. t. pr., bet kur ari aug trefna sahle til bagatigā mehra, ka ne-appanita seme ir jau pehž 2 lihds 3 nedekehmm til kupli ar sahli atkal apaugufe, ka lopeem jo pilnigi atkal peeteef baribas. Ja ari muhfu klimats un ihfā wafara neatlauj melnās papuwes atmeschānu, tad tomehr waram ganibu-laukus atmesht, jo mums jau paleel wehl otris abholina lauks preekfch ganifchanaš. Saprotama leeta, ka tad mums lopi jabaro wairaf kuhst, bet tas jau naw nemas til geuhit, jo mums jau tā tā lopi 8 mehneschus jatura kuhst. Kuna war but tilai no maija un junija mehnescheem, preekfch julija un augusta ir, tā jau minets, otris abholina lauks un noplautee lauki preekfch ganibahm, pee kam wehl war peenem flahht 6 puhrweetas no jauktas baribas sehjuma, ko tā-pat salu fabaro. Bet pee lopu barofchanaš kuhst jaruhpejajs par to, ka mehslus arweenu waretu ismest ahra, jo zaur to aistaupahs daudis falmu. Ja isfahrnijums newar ismest ahra, tad jatehr loti daudis falmu, lai lopi stahwetu zil nezil faufi, bet schā falmi neteef kreetni isleetati un nenahl tā spehžigi mehflī us lauka. Wifadā wihse teem falmeeem ir daudis leeklots mehslodams spehst, kas jau zaur lopa kungi gabjuschi, nekā teem, kas nesapuwuschī nahl us lauka.

Ja pee tahdahm kuhstim, kur mehslus war ismest ahra, eetaifa labi apjuntas mehflu bedres, tad mehslus war wehl pehž patifchanaš pahrlabot, ar purwu semi fofajukt, ar gipfi aplaifit un ar futraju aplaifit.

Bes tam wehl atleef loti daudis futraja, it ihpafchi tur, kur lopus bazo ar brahgu; ja futraju fahrtahj ismuhretās bedres, tad to ar muzahm war iswest us lauka.

Tilai pee spehžigas barofchanaš ir trefni, spehžigi lopi, tilai no spehžigeem lopeem ir spehžigi mehflī un tilai ar spehžigeem mehfleem mehslotā semē aug kreetna labiba.

Wispahriga dala.

Wehl reis par Lutera swehtku swineschānu Baltijas gubernās.

Baltijas Semkopja 39. numurā atrodas kahds raksteens, kuras labaki predeenetu zitads mirstrakstis, nekā augscham minetais; tomehr nepahrspehjamu kawelku labad bij jazem ir tahds par labu. Mineta raksteena domas naw isperinatas no weena zilwela — tahs ir atbals no tautas prahwas dalas, tur runata flaidra, bet ne tihstama waloda kahdai sinamai pusei. Schejeenes Wahzu laikraksti usbrukuschī it šhwi Balt. Semkopim, un nekahds brihnumš, ka schahm gabjuschi talkā ari „Balt. Wehstnesis” un „Wals.” Newar jau ari neweenam nemt par launu, kad kahds fajuht to wajadsibu, fawus zenteenus aistahwet, bet to gan it katris war wehletees, lai tahda aistahwefchanaš turetās peeklahjigās wahrdās un ihfās, nefagrostas taifnibas un pateefbas robeschās. Ja minetas komitejas aistahwiti to butu eewehrojuschī, tad mehš nesinatam nekahdas wajadsibas, wehl reis kusinat to paschu leetu. Bet tagad mums tas jadara.

Saudis mehds teikt: rada steens fahp wairaf, nekā fweescha, tadeht it fewischki atbildefim tilai „Balt Wehst-

nesim” un „Walsam”, pee tam, sinams, ne masaf derehs schi pate atbilde ir Wahzu laikraksteem.

Wispirms lai aistradam us tam, ka „Balt. Wehstn.” fawā 224. numurā, Balt. Semkopim usbrukdams, leetajis daschus nepeeklahjigus wahrdus, tā peem.: ihfrehfiba, neapdomiba u. z. w. Katram sinams, ka tilai tas, kuresch stahw us wahjahm lahjahm, isleetā wifadus lihdselkischus; mehš tā nedarifim, mums tas naw wajadfigs.

Gesam keramees pee paschas leetas, lai pa preekfch apluhkojam ihsumā ta raksteena saturu, kuresch daschu til waren sakarsejis. Minetais raksteens Balt. Semkopja 39. num. fahstahw no diwahm dakahm. Pirmā, ihfakā dakā aistradits us tam, ka Nigās Lotw. beedribai nederetu isrihtot Lutera swehtku swineschānu, un otrā dakā isfajita schoubifchanaš, waj tas, pa leelalai dakai no Latweescheem salastais Lutera kapitais, nahlš ari Latweescheem par labu. Lai raksteens par garu neisfepelos, nebija plashaki isflaidrots, kalab it ihpafchi Nig. Lotw. beedribai nederetu isrihtot Lutera swehtku swineschānu. Ari zerejahm, ka katris lasitajs pats to eedomasees. Schi beedriba ir pasauliga eestahde, tur tahdi swehtki it weegli waretu pahrweehstees par pasauligeem, par lauschu swehtkeem, tee waretu peenemt laizigu isflatu, tur waretu it weegli pamudināt un eekustinat kahdas juhtas, waj nu par waj pret Wahzeescheem, tadeht, ka schee swehtki it ihpafchi top rihloti no Wahzeescheem, ka schee swehtkeem pee wineem ir garigs un laizigs raksturs un tadeht tee ari weegli waretu dot eemeslu us kidu un us nesatifschānu. Bet akurat Latweescheem no tam wifwairaf jafargas, lai nekahdi nemeera un nesatifschanaš dshgt nerastos, kas waretu trauzet meeru un faitet labai satifschānai starp schejeenes eedshwotajeem. Nigās Latweeschu beedriba ne bes eemesla teef dehmeta par Latwu mahmutianu, jau sen peedshwots, ka wispahr us laukeem skatahs us schi beedribu, tā us mahti, tā us wadoni; ko schi beedriba dara, tam sekā wifas zitās Latweeschu beedribas. Kad nu Nigās Lotw. beedriba rihlojas schos swehtkus ihpafchi swinet, tad mums gan bij deesgan eemesla, domat, ka ir zitās Latw. beedribas tāpat daris. Tahdā sinā Latweeschā driht waretu par tahlu noslitht scho swehtku swineschānā. Latweescheem pawisam noleegt jebkahdu Lutera swehtku swineschānu, pretotees pret it katreem Lutera jubilejas swehtkeem un aisleegt lutertizigeem godat Mahrtina Lutera peemianu, nekad wehl newefam mehginajuschī. To neweens neatradis Semkopja slejās. Lai katris luteraneets godā Lutera fawā firdi, lai fwin ihstā kristigā garā un pateesā dshwā tizibā Lutera jubileju fawā Lutera basnizā, tam neweens nepretosees. Lai Wahzu luteraneeschī bes tam wehl pulzejas sawu beedribu un zitās atkahlitās sahles, to wineem neweens newar nemt launā, jo Luteraš bij Wahzu wihrs, Wahzu patriots. Ka til tahlu Latweeschī nedrihtst eet scho swehtku swineschānā, to paschu ari daschahrt „Balt. Wehstn.” isflaidrosis, rakstidams, ka Lutera jubilejas swehtki nedrihtstot pee Latweescheem eet til tahlu, tā pee Wahzeescheem. Tā tad schāi sinā butum gluschi weenis prahtis. Un tomehr tāpat „Balt. Wehstnesis” tā „Wals”. Semkopim pretojas un wifeeem spehkeem nopublejuschees faweeem lasitajeem eestahstī, ka Semkopis nekaujot Latweescheem swinet it nekahdus Lutera swehtkus. Gluschi nesaprotams, tadeht schihš Latweeschu lapas mehginajuschās mums to usteept, ko nekad ne-efam rakstijuschī. Mehš efam pilnam meerā, kad schee Lutera swehtki tā garigi swehtki tiktu swineti lutertizigo Deewnamās, kur teem nepeelips nekahda pasauliga, ahriga swehtku daba. Ja Latweeschī schos swehtkus swinehs tilai basnizās, tā jau il gadafahrtus mehds swinet tizibas atjaunofchonaš swehtkus, tad tas bus tas ihstenaš zeksch Lutera jubileju swinet. Bet kad Latweeschī ari wehl ko rihkos ahrpus basnizahm, tad tee aiseet tilpat tahlu, ka Wahzeeschī, kas schee swehtkeem wifadā sinā peeleeft ir laizigu no-

sihmejumu. Scheitan ir tahs robeschas, fur Latweeschu pee scho fwehtku fwineschanas schirahs no Wahzeescheem. Mufsu zeen, amata beedri to laikam tadehl wairs newar ischkirt, fa wira ewehleti Wahzu komiteja. Zeb warbut „Balt. Wehstnefs“ wehl tahds ihpafchs, femischfigs tahlums sinams, zil tahlu Wahzeeschi grib noet scho fwehtku fwineschanas, tad wiram to ari wajadseja gaischi minet. Tagad schahdu wira noslehpumu nebut wairs netihlojam issinat.

Tahlat „Balt. Wehstnefs“ publejas peerahdit, la mehš azim redsot gribot fazit: Lutertizibas leeta un Wahzu tautibas leeta esot weens un tas patš. Bet mehš jau it ihpafchi no tam beedinajufchi, lai lutertizibu jeb schoš Lutera fwehtkus nepataisitu par Wahzu tautibas leetu un tikai tadehl ween atrunajufchi no scho fwehtku fwineschanas Latweeschu beedribas. Ka pateescham ta un ne zitadi esam raskijufchi, to peerahda wislabat ta pate leezeneeze, (fo „Balt. Wehstnefs“ par tahdu eezehlis), wira beedrene „Ziga i. St. u. Land“. Mufsu raskieenu lafot tai naw wis frds no preeka wustejuse, la „Balt. Wehstnefs“ parreeksch fludinajis, bet tai schis til breefmigi nepatishkams bijis, fa wiras schults naw warejuse fawalditees fawas dabigas robeschas. Pahrunajot par to, lahdu atbalsu Lutera fwehiti dabujufchi Latweeschu lairkafids, „Ziga i. St. u. L.“ neweenam zitam Latweeschu lairkafitom ta neubrucht, la Baltijas Semkopim. Wisleelako schelastibu wiras azis atradis tas zifahrt til tautifkajs „Wals“. Naw ari nekahds brijnumis! Pehdeja laikā pee wira nomanoma schai sira supra pahrgrofschanahs.

(Darymal bejums.)

Par politisku ekonomiju.

Politiska ekonomija (tautas jeb walsis jaimneeziba) kura peeder pee fadsihwes mahzibahm, ir wehl toti jauna mahziba. Gan ari jau preeksch Kristus dšimchanas pee wezeem Greeku un Romneeku raskieeem, ihpafchi pee prahtneeem Platona un Aristotela, atrodam isfazitas domas, kas sihmejahs us walsis jaimneezigo stahwolli, bet politiska ekonomija, la mahziba, tika nodibinata tikai jaunalds laikis wiswairaf zaur Anglu raskieeku publieem, pee lam wira ari dabuja politiskas ekonomijas nosaukumu. Schis simbas swaru arweenu wairaf atsiht; politiskas ekonomijas wehture rahda, lahds kludahs ir daritas walsju dšihwe, schis mahzibas likumu neprotot. Agraf wehl tahdas kludahs bij wairaf atwainojamas; Siropas walsis tikai pirmo reih ismehginaja daschus jaunus eewedumus fadsihwes jaimneeziba, ispehtija jautajumus, kuzi zehlahs, eeweschotees daschadom jaunahm wajadsihahm, ko zilwesi wehl lihdi tam nepasina. Loti farschge fadsihwes jautajumus ari leela ideenischla zilwesu wairofchanahs. Nesinot likumus, pehz kureem papihra nauda war ezemt selta un sudraba naudas weetu, iszehlahs zaur Skota Lo naudas operazijahm Franzija 1720. gada walsis bankrote, kura wifu semi eegrubda nelaimē un postā, no kura wira til pehz kahdeem simis gadeem pilnigi atspirga. Tapat jauno laiku fahlumā, kad Siropas walsis, speestas no leelahm idofchanahm, kuras prasija to laiku leele kazi, eefahla ekonomiski walsis dšihwi wadit, scho walsiju waldibas nahja us domahm, la seme tapshot bagata, ja wira eewedischot wairaf selta un sudraba naudas un luhloja tad scho dahrgo metalu naudu semi eewesi un pehzaf is wiras wairs ahra nelaihi. Drihi irahdijahs, la schis domas ir glufchi aylamas un la schahda politika walsi til fahde. Tagad tahdas politiskas kludahs masaf atwainojamas, pehz tam kad jau dauds jautajumi fenal isplatiti. Lai nekristu wairs wezas kludahs un lai, jaunahm wajadsihahm isjelotees, sinatu, la wiraahm istikt, fahf arweenu scho mahzibu wairaf eewehrot, wira augstfolas mahzit un wiras pilnigu pahrsinafchanu no tem praht, kuzi pehzaf domatu eefahtees walsis amatos. Wispahre augstfolas, la jau teizu, lasa politisku ekonomiju, daschās, la ihpafchu preekschemtu, weenu paschu par fewi, zitās kopā ar teeku sinafchanahm. Pehdejo dara wisas kureenu augstfolas.

Politiska ekonomija ar laiku fahf nemt pahrswaru par zitahm mahzibahm. Un la gan lai ne-interesetu zilwekus mahziba, kura isfkaidro mums mufsu fadsihwes likumus, mahza, kas mums jadara, lai nogreestum daschus dšihwes launumus un materialiga sira pahrlabotum tautas dšihwi. Poesija arweenu eekhehna swarigu weetu zilweku isgihitibā, tika kopta un glabata jau no wiswezakeem laikeem, bet tagad la redsam wispahrigi pahrswaru nem fadsihwes mahzibas un siarp schahm politiska ekonomija. Preeksch fadsihwes jautajumeem interesejahs neween tee, kuras wira dšihwe taini stahda fatarā ar schahdeem jautajumeem, bet ari ziti, kam masaf dalas par wisem, bet kureem wiras wajaga intereset, la tahs paschas fadsihwes lozekus. Ihpafchi dšihwu dalibu nem pee fadsihwes jautajumeem politiski attihmitas semes, la Franzija un Anglija.

Bija laiki, kad loti zeenija un kopa poesiju, par to ween tunaja fapulgēs un zilās weetas; kad domaja, fa zilwekam nepreklahjotees un esot par kaunu, runat par materialigahm wajadsihahm, par materialigu lablahschanos, bet tee bija ari tee laiki, kad leelakā kauschu dala wehl smaka apafsch dšimbuschanas juhga, kad schi pate leelakā kauschu dala dšihwoja toti wahji pahrtikufe, un tikai augstakās kahrtas, schis paschas zilweku materialigu wajadsihu noleedsejas, dšihwoja bagati, ja pat pahraf isfchlehdigi. Medomoju poesiju kaut lahdi aisslahrt, tikai gribeju usrahdit us daudstahrtigi isfektahm domahm, fa kamehr tautas materialigais stahwolli ir wahjich, wira newar wehl domat no augstakās gara darboschanahs, un fa wajaga pa preekschu ar wisem speheem nodarbotees, labot tautas jaimneezigo stahwolli, wairot jemalo schkiru lablahschanos, tad dšihchanahs pehz augstakās gara darboschanahs pate no fewis radisees. Pilnigu fadsihwes jautajumu nowahrtā liskhanu wislabati waram eewehrot schepat Baltija pee augstakahm kauschu fahrtahm. Schejeenes fhati us fadsihwi wehl toti lihdsinajahs senlaiku fsteem, kamehr kureenu inteligentze, kureenu lairkafiti, pahrahwigi apspreech un pahrunā fadsihwes jautajumus un pehz tam dsewahs, lai eewestu dšihwe labofchanas, pahrlabotu jamako schkiru jaimneezigo stahwolli.

Pehz tom, kad esam daschus wahrdus teikuschi par politiskas ekonomijas swaru preeksch tagadjeem laikeem un scho laikū fadsihwes, apskatijim, fo ihsti faprot sem mahzibas, kuru nosauz par politisku ekonomiju. Par politiskas ekonomijas preekschemtu runajot, turos pee eewedameem wahrdem, kureem eefahf lahds profesors sawus preekschlasjumus.

Politiska ekonomija jeb tautas jaimneeziba peeder pee sintbu schiras, kuru uidewums ir, ispehtit zilweku fadsihwi, pee ta nosauktām fadsihwes jeb sozjalām simbahm, pee kuzahm peeder ari teeku sinafchanas. No wisahm simbahm, kuzahm ir par preekschemtu fadsihwes parahdichanahs, gan par wisahm wairaf peewell tagadeju zilweku usmanibu politiska ekonomija, la mahziba par tautas materialigahm interesem. Tahdu dšihwu dalibu nem pee schahs simbas tadehl, fa wira isfkaidro jautajumus, kas sihmejas us zilweku ideenischlahm wajadsihahm. Mehš nosauzam politisku ekonomiju par tautas materialigu intereschu*) mahzibu. Schis nosaukums ir pa daudis ihs un nepilnigs, bet pirms dodam garaku un pilnigaku nosaukumu, jo isfkaidro, fo faprot sem teikuma: tautas materialigās intereses.

No daschadahm darboschanahm un publieem, is kureem pahrahm zilweku dšihwe, wisfwarigakais loms peeder publieem, kuras zilwesi isleeta, lai ujuretu sawu organizmu tahdā stahwolli, fahdā tam wajag but, zilwekam pilnigi weselem esot. Leelakā kauschu wairuma dšihwe naw nefas zits, la ruhpes, tikt pee ildeenischas pahrtikas un zaur to ujuret sawu dabigo dšihwi. Bet ari teem laudin, kam peekriht zitas dšihwes usdoschanas, to teeku ne masaf nahlahs beeshi tiktees ar schahm zilwezes pamata ruhpeem. Ta tad redsam, fa zilweku ruhpeem meefas ustura dehl par zehlonu, ir wira organisma etaise. Zilwesi war tikai tad dšihwot, ja wisch apghada fawas meefgās wajadsihahs. Mufsu meefa ir ta etaisita, fa kuru minuti nodišt (nowezojas) sinama audumu dala, is kureem wira pahrahm. Schi nodilufe audumu dala, lai zilwesi nebeigtu dšihwot, tad atkal ja-atjauno zaur to, fa organisms peefawina weelas, kuras dabujamas dabā ahropus zilwesi. Zilwesi ustura sawu dšihwibu til zaur to, fa wisch pahrahwigi peefawinahs ahrigās dabas rajhofjums, augus un kustumus. Wajadsihahs, fo zilwesi war apmeerinat weenigi ar ohrejās dabas preekschemtu pahldsihu, teef wispahrigi fahfahs par materialigahm wajadsihahm. Weetu mainas likums pahrwatda wifu organisko pafauli un ir par zehloni, fa pee zilwekem pahrahm sinamas materialigās intereses.

Bet rodahs atkal jaunš jautajums: fahdi zilwekam ir lihdselki, lai peefowinatu wajadsiho weeku pulku? Semaki radijumi, organismi, dabā atrod preekschā wifu gatawu, fo wisem wajaga. Bet ta la zilwekam toti smalka un daschada organiazija, wiram ir wajadsihahs ari daschadas weelas, no kuzahm leelakās dalas neatrodam dabā gatawā weidā. Zilwekam zaur sawahm publieem jaecamento schis weelas un tad wiras tikmehr ja pahrtirahdā, kamehr wiras nebutu tapuschas derigas, apmeerinat wira dšihwes wajadsihahs. Preeksch tam zilwekam jatehre puhliki, un wira meefas ari pateesi ta etaisitas, fa wisch zaur saweem masluteem, kureem eefehja fawilltees un ispletees, war aiskustinat kermenus sawā tuwumā, fa wisch spehj strahdat. Zilwesi war isfchleest scho muskulu darbibu bes lahda mehrla, la behrni to dara, bet fahpigi leepaidi, kuras wisch dabu, neapmeerinajot organisma wajadsihu, dabigi peefeesch wira, isleetat sawu darba spehlu pee darbeem,

*) Pahpreeschonahs par laizigu labumu.

fas wiram peeschkir dabigo dšihwofchanu. Tahdi darbi, ar sinamu mehrti apdrofshinat meefas dšihwofchanu, teef fahfki par jaimneezigeem darbeem. Wisas tahdus dabus kopā fahz par jaimneezibu un tikai ar tahdeem nodarbotoes politiska ekonomija.

Tikai dšilaki ne-eedomajotees fadsihwes parahdichanās, waram domat, fa kad jaimneezigo darbu pahrtimi zilwekam atkaraas weenigi no wira gribas. Pee katra jaimneeziga darba wehl wehriba jaleef us pafaules faktoreem. Lai semkopis butu pahrtizis, naw ar to deesgon, fa wiram semes rajhofjumi labi isdewufchees. War notikt, kas ari notika pagahjufchā gadā, fa par spihiti wispahrigi it labai plaujai kurewija, semneekem tal nahzahs un wehl nahlas baudit leeku truktumu. Un pee wifa to woiniga neidewigā mufsu toreif labi padewufchās labibas iswefchana. Ar kuru gadu kurewiji top arweenu geuhrti, iswesi sawu labibu us ahrtsemju tirgeem, ar kuru gadu top konkurenze draudofchaka ar Amerikas labibu. Schai buschanai par zehloni ir tas, fa Amerikaneeschem loti lehti nahlas iswesi sawu labibu us Siropas tirgeem, lai gan Siropu no Amerikas schkir leelais Atlantijas okeans. Peewsi pee ofahm, eelahdet, pahrwesi pahre okeanu un ar maschinu pahidsihu islahdet labibu, Amerikaneeschu tirgotajeem maffā daudis masaf, nefā kureenu tirgotajeem, iswesi labibu us netahleem ahrtsemju tirgeem.

(Darymal bejums.)

Daschadas sinas.

No eefschemes.

„Nigafche Zeitung“ fahfufe furegt pahrspreedumus par Widsemes Latweeschu un Zgauru kolonijahm Plefkawas gubernā. Pahrspreedumu eemelis ir lahda no Plefkawas statistikās komitejas isdota grahmata „Статистическое очерки“, kas sawā otrā dalā pasneedi sinas par minetahm kolonijahm. Scho siaw pasneedijs un apspreedejs, N. Strokin lgs, bij ari peeminejis zehlonus, kadehl Latweeschu un Zgauru semneeki aisejot is Baltijas gubernahm. Wairam Strokin lgs dširdejis schoš zehlonus no pascheem aigahjeem un tadehl wisch usdod tos it pareisi. Wira ir: 1) augsta nomas nauda, la ari augsta pirkchanas maffa par semneeku zeemateem, kura zelahs no tahs Baltija pahrahwofchās semneeku zeematu pahrdofchanas kahrtibas; 2) leelais semneeku nomneeku pulks, kuru stahwolli neapdrofshinat; 3) masafu semes gabalu truktums, kuras semneeki, kas schim brijcham bes semes, waretu nomat waj pirft. Pret scho zehlonu usrahdichanu nu „Nig. Ziga“ pretajas fawds pahrspreedums, pee kam wira daschā sira isfaka til greifas domas, lahds agraf schai Wahzu lapā par semturibas jautajumu nebij atrodomas.

Nigaf Latv. baptistu draudse, la mums siaw, fwehtdeen 25. septembrī 7 jauni lozeki peenahkufchi klah un 4 agraf is draudses isflehgti atkal tikufchi usremti; la tad baptistu draudse wairojufchš par 11 lozekleem.

Lutera jubilejas fwehtku leeta „Nigafche Zeitung“, pahrunadama lahda no Peterburgas lutertizigeem (200 wisreem) noturetu konferenzi, peefshme, fa Lutera peeminas staba zefchanas projekts Baltijas gubernās wehl ne-esot atmesis. Kaut gan Nigaf Lutera fwehtku komiteja ne-eelaidufchš schai projekta, tomehr ziti wihri esot fahchmufchi preekschlikumu ar lihdsjuhribu un apspreechot wehl to.

Muischneeku landtagam, kas nahlofchds mehneschds fapulfesees wisas trijas Baltijas gubernās, la lahds forespondents Wahzu Peterburgas awise raksta, buschot ispreesch par semstibas eemefchanu schinis gubernās. Wadibas wehleschanos ispididama, muischneeziba esot pa eefehjai luhlojuse neft upurus, lai semstibas eestahdi waretu peepafet weefigahm wajadsihahm. Schini noluhlā Widseme un kureeme esot weenprahtigas, bet Zgaurija waldot zitadas domas.

Kalfnawā, la „Nischl. Westniks“ stahsta, notilufe schahda firgu fahdsiha: Kahds semneeks, kam trihs brangi sirgi, reisi bija laidis tos fahle, mefcha tuwumā, sem sehna usraudsihahs. Pa zeku brauz fahdi fwehchi tehmini — sehns stahsta, fa bijufchi Schihdi. Wira peefahz sehnu un, peefolidami 5 kap., luhdha, lai parahdot zeku, fur janogreeschahs us tahdu un tahdu mahju. Sehns uslahpa us bukas, par zela rahditaju. Nonahkufchi mefchā, fwefchee brauzeji usmantufchi sehnam maifu galwā, aishwika wira fahnis no zela un peefehja pee kola. Sehns fahla kleeht, bet, sinams, ne drihfi radahs, kas wira kleechhanu, garam brauzot, bija dširdejis. Pa tam, la protams, jaimneeka trihs sirgi bija wrojam.

Jf Weetalwas draudses. Beemijamā Semkopja 34. numurā fahds 6. lgs ir sinajis, fa Weetalwas

kappeltä esot Odseenas son Brümmero lga wezaku kapa krusi apgahsi. Kad siraonuma isskaidrojums ir pawisam nepilnigs un nepareisis, tad eestatu wina pareisibas atkahljibu par wajadsihu, ka ari zeen. G. lgu lubsi us preekschu, tikai pa aushu galam fadhirdetus atgadijumud neisskaidrot, bet ja wehleschanas, tikai notikumu passnot, lam ari wajaga us pateesibas pamateem dibinatees. — Sihmeto krusu apgahsiana, ka schauschaligi negehligs un noschelojams darbs, ir notizis. Wainigais ir Odseenas pagasta teefas sulaina dehts 18 gadus wezs. Schis zaur weegprahhibu bija patlepeni atshajis sawu pelmas weetu kreewija un wairak mehneschus usturesjabs pee faweam, masu algu pelnidameem wezakeem. Wesdarbiba un masbehdiba par sawu nahlamibu, tas bija zaur sawu istureschanos un runaschanu jau deesgan lauschu azis kritis. Pehdejäs deenas pehz krusu apgahschanas tas bija pat isteizis, ka zaur launeeem darbeem un eewehrojamafo pagasta amatu wihru apwainojumeem bagais palikkot. Tilkhdi ka schahdu runu dsiredetaji to gribeja pee atbildibas fauti, kad simetais laundarbä notika. 27. juliä no rihta ceradahs Odseenas pagasta mahjä Weetalwas barons son der Pahlen lgs un Odseenas mefchlungs Donners ar wairakeem pawadoneem un apzeetinaja pag. ffrihwera palihgu Laffi. Repilmarotais barons son der Pahlen lgs udewa, ka Jahnis Galbinsch, teefas sulaina dehts, pee scha bijs un libdi ar Laffi udewis fewi wainigu pee krusu lauschanas, bet tad Jahnis Galbinsch no scha aiseedams, wehl neesot atpatak nahjis, tad sapulzetos teefneschus luhdsot. Laffi, ka no Jahna Galbinsch udoto libdiwainigo, pahklauschinat. Kad Odseenas mefchlungs Donners bija udewis, ka 26. juliä wakarä sulaina dehlam Galbinscham no scha aisejot attradufehs wehstule, kura nosazijuse krusu apgahschanas brihdi, un kad schis ar wairak fargeem, pehz wehstules udota brihdi, atradis krusus nogohsus, tad teefas ismekle heidsahs, ar to nosazijumu: pehz Jahna Galbinsch klauschinat un atwasu teefas ismekleschanoi nodot. Jahnis Galbinsch tika fallausis Weetalwas muischä pee barona son der Pahlen lga. Pagasta teefa atfaukdamahs us protokolifla nosazijuma, peeprassja Jahni Galbinsch no barona son der Pahlen lga, bet tika atradita ar to apfollijumu, ka barons son der Pahlen lgs patä nodoschot Jahni Galbinsch weetigai brugu teefai. Kad Donnera lgs atrasto wehstuli newareja teefai usrohdi un kad ahrpus tahs no kuhdsetajeem nekita nekohdi, Laffi apwainodami eemesli un peerahdijumi udoti, tad tas ka newainigs tika brihwiba laiffs. — Tai paschä wakarä Weetalwas barons son der Pahlen lgs udewis sirgu-puifscham, smalläs kalefchas preekschä diwus sirgus juhgt un libdi ar Jahni Galbinsch un braujeju preekschä aishraufschu us Zehsim, laifam pee brugu teefas. 3. augustä Zehsu brugu teefa, zaur rakku no 31. juliä ar Nr. 10231, peeprassja Odseenas pagasta polizijai aishildinajumu, kadehl pag. ffrihwera palihgs Laffis brihwiba laiffs, un udewa Laffi apzeetinat un brugu teefat nodot. — Leeta stahw ismekleschanä, bet ka dafchi feneeschi leezina, tad Jahnis Galbinsch esot brihwiba un dsihwojot pilsehta. — Tautgodis.

Ji Terbatas raksta awisei „Now. Wrem.“ par to, ka studentu Schwarzu nokehruksi pee uguns peeliifchanas. Ahrpus pilsehtas, pee Tschesser-muifschas, atronas wafaras-restorazija „Friedrichshöhe“, kur dafchi Rigas korporazijas studenti un wiau starpä ari Schwarzä bija nonahluksi bumburus (kegetus) spehlet. Bumburojot, Schwarzä peepechi pasuda. Pehzat israhdiyahs, ka bija nogahjis us restorazijas tuwumä atrodoschos alus pagrabu un tur mehginajis ugumi peelik, bet tizis nolettä no kahdeem wihreem, kuras Schwarzä nebija pomanijis. Wiau tulit noweda us uniwersiteti, — jo pilsehtas polizijai naw nelahdas waras pahru studenteeem. — Par D. Schwarzu ir sinams, ka winsch dsimis Peterburgä. Wina tehwa tehws ir dailenees Peterburgä. 1878. g. Dawids Schwarzä eestahjabs Terbatas uniwersitetä un studeja medizinas sinaschanas. Tagad winsch fagatarwojabs us heidsamo eklamenu. Pa wifu studiju laifu winsch bija Midfineeku korporazijas „Fraternitas Rigensis“ lozektis. Weidsamaja laika winsch esot wairaki atrahwees no korporazijas fadsihwees, lai gan winsch kopä dsihwoja ar diweem minetäs korporazijas lozekteem weenä dsihwofli. Wina libdsbedri esot eewehrojufchi, ka heidsamaja laika winsch beeshi ween bijs sirri peedsehrees. — Pehz Terbatas Wahzu awisem, Dawids Schwarzä jau maija mehnesi greesä us fewi polizijas wehribu zaur schahdu gabijumu. Tani laikä peepechi iszehlahs uguns Sachfendahla nama atejama weeta, tulit pehz tam, kad Schwarzä tur bijs. Kahds nama eemihneeks pamanijis pirmais ugumi un ari Schwarzu projam staidsoetes. Agraki Schwarzä dsihwojis tani namä. Nemas netizedams, ka Schwarzä butu wainigs pee uguns-grehla, minetais eemihneeks tomehr isteiza pee polizijas, ko winsch eewehrojis. Weetigais polizijameistars lizis tad

Schwarzu usluhtot, zaur usluhtofchanu tika peerahditis ka pee wairak uguns-grehleem Schwarzä waj nu ihfi preeksch uguns-grehla, waj pehz ta tizis pamantis uguns-grehla weeta un beeshi ween sirri peedsehrees. Tad pee uguns-grehla Ringfa namä starp deguma atkilmeeem atrada daku no wehstules, ko Schwarzä mahje bija rakstijuse sawam dehlam. Jitā weeta usgahja nehldogu, kuru Schwarzä nupat bija leetajis, un tahdas kegelu grahamtas lapas, kuras Schwarzä, preeksch tam, kegelem spehledams, bija isplehsis is minetäs grahamtas. Wifas schis leezibas pahru Schwarzä wainu falasijuse, weetiga polizija nodewa sawas flenenäs ismekleschanas materialu uniwersitetes teefai, kura lifa apzeetinat noseedsneeku. Uniwersitetes teefas preekschä tas atfinees par wainigu pee wairakeem uguns-grehleem un, kas jo breesmigä stan, pee diweem uguns-grehleem, pee kureem dimi ziweku dsihwibas gabja bojä, proti stud. Gachs un Dr. Kästners. Stud. Gachs bija wehl Schwarzä tuwatais draugs. Kad Gachs, is degofcha nama glahddamees, zaur jumta logu islehjis un pee tam sprandu fewim lausse, tad Schwarzä wiau nowedis us kliniku un azis wianam aisspeedis zeeti mirsamä siunda. Schwarzä esot peelaids ugumi pat tam namam, kur patä dsihwojis, un tad glahbees is degofcha nama, ar wiewi zaur logu noloidamees semä. Pehz situ stahsteem Schwarzä toifni neesot atfinees, ka weelaids ugumi tani gabijums, kad stud. Gachs un Dr. Kästners attradufchi galu, bet til teizis, ka gan wairak but, ka winsch pee mineteem uguns-grehleem wainigs. Winsch esot isskaidrojis, ka winsch ihfi neatminotees, kahdas weetas ugumi peelaids. Wianam esot nesawaldama fahriba ugumi peelaiff. Pehz tam winsch atkal esot wifu noloidis, fewi nemas par wainigu neattinis un trakojis, ka prahtä juzis. — Tadehl winsch ir celitts trako namä, kur profesors Emminghaus wiau usluhto. Profesors Emminghaus tagad esot dewis sawu spreedumu, ka Schwarzä naw atshitamä par prahtä jutufchu. Ari jaunata siniba neatshist pee weeaugufcheem zilwekeem uguns peelaifchanas fahribas. — Katrä wihse leeta ir loti tumfcha. Zerefim, ka ruhpiiga ismekleschona tumfibu isklichinabs un parahdihis notikumum ihfi gaismä. — Uniwersitetes teefa issehguft Schwarzu is studentu skaita un nodewuse to kriminal-teefai. Widesmes profurora palihgs Jordana lgs aishrauzis us Terbatu, dafibu nemt pee ismekleschanas. Täpat ari tahds ismekleschanas teefneis is Peterburgas eeradees Terbatä.

Kurjemes gubernas koraklaushabs komissija issno, ka rekrutu nemfchana schogad notifs:

Jelgawas	aprinki	1. kant.	Jelgawä	9. nombri.
	2.	"	"	1.
	3.	"	"	5.
Vaufkas	1.	"	Vaufkä	1.
	2.	"	"	7.
Tukumäs	1.	"	Tukumä	7.
	2.	"	"	1.
Talsu	1.	"	Talsdäs	4.
	2.	"	"	1.
Kuldigas	1.	"	Kuldigä	7.
	2.	"	Saldü	1.
Wentäpils	1.	"	Wentäpilt	3.
	2.	"	"	1.
Alisputes	1.	"	Alispute	1.
	2.	"	"	7.
Grobinaäs	1.	"	Grobina	3.
	2.	"	"	1.
	3.	"	Leepajä	7.
Jaunjelgawas	1.	"	Jaunjelgawä	1.
	2.	"	Jakobfchtatä	7.
Jlukstes	1.	"	Grivä	7.
	2.	"	Jlukste	1.

Gräfs Loris-Melikows, ka runä, kara-ministerijä dabufschot eewehrojumu weetu.

No Alisputes „Risch. Westnik“ 5. oktobri raksta: Schodeen pehz pusdeenas sche atbrauja ar pasta sirgeem, rewissjas darischanäs, rewidojofchä fenatora eerehdnis Gubfli lgs un Sazonow lgs, pawaditi no tulka Siehrsta, ka stahsta, Wirgas barona Nolde nahwes ismekleschanas leeta. Pagahjufchä festdeenä is Grobinaäs schurp atweda 6 semneekus, kuras tura par noseeguma dalibneekem. No Grobinaäs atwedihis ari wehl otru partiju, fassahwofchu is 5 semneekem.

Ji Sehreues. Wasara bija te tahda pate, ka jau wisur Baltijä, — flapja ka jubra. Zaur to ari wif semkopibas darbi loti nowilzinajabs. Talschu tagad tee jau gandrihs wif beigti. Ladiba wifa wideji augufe, tikai ausas un sirri teizami. Kartufelu pawisam mas. Tä tad redsam, ka schis rudenis naw wis itin teizami muhs ar sawahm dahwanahm apbalwojis, bet tilai daku dewis. Talschu Deewis fwehtihis ir scho masumu un zerams, ka waises un baribas peetiks. — Ar schis wasaras isrihkojumeem war puslihdj meerä but. Sehreneeschi now wis peefkattami pee „dumileem“, kas klafabs us schahbahm tahdahm knaufu walodahm. Kad tah-

dus isrihkojumas nosaimo; zerams, ka tee ir us preekschu esä sawu zelu wihriifchi, neschaubidamees, lai gan zela teef daudi schkehrflu listi. Us preekschu brahti, naigi, naigi! — Par Talsinas, mahfu pagastimahjas nodeg-fchanu, ir jau wairak laifraffids sinots. Schdu zesu schi degfchana mums ulifufe, ir weeglt domajams. Lai gan eefahlumä ispowda, ka nelahda pagasta nauda naw fadegufe, tomehr tag d dabujam sinot, ka dafcha eemafata nauda pagalam. Pehz nodegichanas pagasti gribeja tulit schirtees, bet neteel atwehlers, un pee tam wehl pagehr un pawehl, wezo nawu ustaiift, lai gan to wairs negrib leetoschanä turet. Par scho leetu man ir libdi ar dafchu labu jabrihuos. Waj tas nebutu weenalga, kur teefas mahja ir, ja til pagasts ko few par atweeglinaschanu tur. Pehz nodegichanas fadereja pagastu weetneeki tulit turpat Talsinas malu muifschä ffrihwerim korteli, bet tagad, kur jau deramais laifs nobeidsees, ismekleja weetneeki derigaku weetu, bet ffrihweris tam pretojäs un nefolohs eet us jauno weetu. Nau, ka eet, kalps fahf par lungu waldit — nedfirdeta leeta! Sel tagad wajadsesa eet, fahmehr jaunum nauu ustaiifa. Bedfehäs, waj ffrihwera lungs ari gahdabs seemas laikä preekschistabu, kur laudim sapulzetees, jo tagadejä korteli tahdas nawa. Laifam winsch bus gan til schehlign un neliks laudim ar aukstumum moztees. Nebesdntis.

Wilande. Tureenes Jgauru semkopju beedribas isrihlotä istahde, kura, ka „Wirulane“ raksta, idewufehs loti brangi, bijs pawisam isskaidrits, sirgu: 23 ehreki, 18 kehwees un 6 kumeki; mahilopi: 6 bulki, 7 gowis, 10 teles, weenä telch, 2 aitas un 1 funs; semkopibas riklu un zitu meistaru un fahribu darbu isskaidritaju pawisam bijs 37, to starpä 4 fahrikanti, 10 dafchabi amatneeki, 1 maisneeks, 1 tirgotajs no pilsehta un 21 isskaidritajs no laukeem; feweefchu roldarbu, ffridereu un furrneeku darbu isskaidritaju bijs pawisam 50. Iskaidritajeeem tilufchas isdalitas schahdas goda-algas: 1 ministerijas leelais fudraba medalis, 3 ministerijas mafee fudraba medali, 5 ministerijas wara medali, 12 ministerijas usflawefchanas raksti, 36 beedribas paschas usflawefchanas raksti, 5 selta grebseni un 1 brofcha un aproze ar beedribas wahrdü, un 12 rubki naudas.

No ahrfemem.

Aufiro-Ungarija. No Agramas sino, ka tur pehz pawisamä falihguma starp Ungaru waldbu un Kroatu wadoneem woldibas namu isfahriees ar usraksteem diwäs walodäs tilufchas nonemtas un wiau weeta ussprauti walts ehrgli bei kout kahdeem usraksteem. Lai Kroati netiktu fadufmoti, tad walts ehrglam nonemtas schleifes ar Ungaru krahfahm (farkani-balti-fatas), ar kureahm walts wapenis mehdsa but pufchlotä. Bet tä ka weena Kroatu daka ar falihgumu naw pilnigi meerä un pagehr, ka isfahriees tulit dabutu Kroatu usrakstus (tagad, ka jau peeminets, wias bes laut kahdeem usraksteem), tad polizijai ruhpes, ka walts wapeni bes usraksta atkal netiktu no laudim noplehsti, un tadehl wina zeeti apwakte wapekus. Bet esot zerejams, ka kauschu prahti drihs apmeerinafees, laut gan wehl nesen minetä Kroatu radikalä partija weenam Kroatu wadonam, kas bij balsojis par falihgumu, isrihfoja Agramä tä fauti kaku musti, un otram isdaufija logus.

Franzija. Radikalu lapas isfludina jaunum radikalum manifestu. Schis manifestis atkal apwaino ministeriju, ka ta ffrahdajot preeksch Orleanistu partijas. Manifestis usazina, dibinat wifäs weetas zefschanas un agitazijas komitejas, kas lai ffrahdatu preti Orleanistu mehrkeem un opfargatu republiku.

Ministeru sapulze, us juhras ministera Peirona preekschlukumu, nospredufe, dibinat Parisä, preeksch koloniju labafas pahrwaldifchanas, fewifschku koloniju padomi is 36 lozekteem.

Lionas pilsehta, kapuzineefchu kloftera dahrsä, kahda ffrahgstofcha humba tikufe mefä, bet nepadarijufe daudi schahdes. Kas bijs humbas metejs, naw sinams.

Bulgarija. Sofjä esot atfuhitits no Kreewijas Keisara kahds adjutants, kuzam no Keisara usdota ismeklet Bulgaru kara spehla buschanu pehz knasa Alesfandra un Bulgaru deputatu nama jaunakeem spreedumeem. Kä sinams, sche spreedumi bij tahdi, ka tee islikahä par Bulgaru kara spehla stipruma masinoschanu, us ko Kreewija newar skaittees weenaldfigi. No Bulgaru waldbas pufes turpretim tika isskaidrotis, ka minete spreedumi esot Kreewu waldbai nepareisi tulkoiti un ka Bulgaru waldbu turpretim gribot pahrlabot kara spehla eegtoifschanu. Lai waretu schai leeta isdobot skaidribu, minetais adjutants turp nosuhitits.

Atbildigs rebators: **Stahla Zuhljis.**
No zensures atwehlets, Rigä 12 oktobri 1883.

Sludinājumi.

15. oktobri šch. g.

Višas tās zēn. skolotājus, kurzem ar manim...

Puhzischu Gederts, gram un rakstamu leetu pabrētawās...

Dshwoju tagad Jelgawā, Leelā eelā, apteekera Schablowky fga namā, pretim...

Dr. Bulis.

meldermeistarš

war dabūt wektu Kropes damšdērnawās, Gulbenēs draudfē

Rupat tika gatawa:

Ihsa geografija pagasta skolahm.

Sastādītājs R. Kormanis.

Riģā 20 fap.

Uppahdatajš Puhzischu Gederts un beedris Riģā, Ahriģas Ralku-eelā Nr. 14.

Wētjās Domexu walde zaur scho isfludina, ka no ablat peemineteem...

I. P. Wētjās Domexu walde, Riģā, 8. novembrī 1883

a) Kursemes gubernā.

- 1) Stundas mešča 3999 zelmū par 9122 rubl. 5 fap.

b) Widsemes gubernā.

- 11) Lejās muiščas mešča 1580 zelmū par 2870 rubl. 22 fap.

II. Keepajas polizijas walde, 11. novembrī 1883.

- 1) Wuzawas mešča 1192 zelmū par 5591 rubl. 74 fap.

III. Kursemes gubernas walde waldeš.

- 1) Sarlanas muiščas waldeš walde, 16. novembrī 1883.

IV. Widsemes gubernas waldeš waldeš.

- 1) Wastes waldeš walde, 9. novembrī 1883.

b) arechkinats pehz semes wlaschibas.

- 4) Kandawas waldeš walde, 24. novembrī 1883.

Basinojam zaur scho

labibas uspirzejem, sabot ar Widsemes un Kursemes semlozjeem, muischitarem un rent-neekeem...

Muhfu kantoris atrodahs pilshchias Ralku eelā Nr. 1, pretim Medlich fga Anglu magastnai. Grünberg un beedris.

Wisadas skolas gramatas,

jaunas un pa wezam, ka aridšan wisadas skolas wajaschibas, ka: tahseles, grifeles, spalwas, rakstamas burtnijas u. t. t., peedahwa

Puhzischu Gederts un beedris.

Ahr-Riģas Ralku eelā Nr. 14.

Kapteina grammatniza,

Riģā, leelajā Rehuinu eelā Nr. 10.

peedahwa it wisas jaunatās, ka art wezafahs Karweefchu walodā ishabshchās gramatas un isphba are-šellejumus...

Skolu mabzibas gramatas art tur dabujamas wisadas walodās bagatigā skaltā; tā pat dšesmus, sprediku, sem-...

Ibštaiš Tautas Kalendars

1884. gadam.

No Puhzischu Gederta. (Ar bildem puskhois.) Dabujams wišās gramatu bodēs par 20 fap.

Saturš: Pilnigš kalendariums. Schidhu fwehtli un Pareistizigu kalendars. Paimēs wehlejumš jaunā gadā. Krauklim. Peena awišēs daschadi weidi daschadās laikmetoš.

J. Bürgermeistera

tehrauda pretschu bode Riģā,

pretim R. S. Borgherta wiltu magastnai, leelā Wintz-eelā Nr. 8, netablu no Ernti Wlatēs fga drus-...

Lehgeris no wisl. Auglu un Wabzu amatneeku ribkeem un greeschamahm leetahm

preesch dishlereem, kalejeem, selmalareem, muzeneekeem, melderreem, furpneekeem, zimnermaneem, dahrsneekeem, strodereem, gehrmaneem, flemperneem u. t. t.

Rinka, dehtus, dšrnawu un schcheref-sahgi no J. Kenyon un beedr. Schefillde. Ra-leju wleščas, laftas, fstrawditi, abmuri, flupes un fstrawu greschamee dšleschit, wiflabatee kaleju un atflehu kaleju wibki.

Stempeleti labibas-swari, stopi, besmeri, fwaru bumbas un swari, wioles, harmonijas, ziteres, flehtes, flarnetes un jaktstragi. Wijoļu bogeni, bogenu afri, lalpinas, kolofonijums un wiflabatas Sakschu un Italschis seides.

Kā libes schja, ta art ul preeschu ul tam zentischos, itai tahs wiflabatās prezes pahdot, lai waretu fawus zēn andeš draugš...

J. Bürgermeister,

tehrauda pretschu bode.

Poteias ka ari wairat tuchstoschu nepoteias abbeles un bumbeeres, teel wabrētas Wafā Seleija, pee Krona Wirs-gawas.

Abbeles, bumbeeres un pluhmes

pahrdod Skuršteru Ribildās.

Gatawus

fungu apgehrbus

wifjaunatās musturās no eefsch, un ahu semju drehbes, par wiflehtakahm zenahm pahrdod

Chr. Lermanis,

Riģā, leelā Kaleju eelā Nr. 21.

Pastelleščanas labrtigi isgatawo.

Auglu

SUPERFOSFATU,

Morris Brother'a, Doncasterē,

Saturšochu 13/2-14

tuchstoschu fosforfahbi.

jaunās, stiprās maišās, 6 pudi swara, maišu ne-eeškaitot peedahwa

Brahtli Martinsoni,

Nr. 8, Ahr-Riģas Ralku-eelā Nr. 8.

Langdales superfosfatus

13/0, no wiflabatās sortēs, labās, stiprās maišās, pa 6 pudi katrā, pahrdod no lehgera un peezem apšleščanas

Adolfs Abramsohns,

Jelgawā pee Annas wahrteem.

Rig. Latw. teatris.

Apakšā parakstijusēs komisija caur šo ziņo teatra draugeem Riģā un uz laukeem, kurās deenās turpmak notiks Rigas Latw. teatra izrādes, jo peedziwojumi peerādijuši, ka sewiški lauku teatra publika sawus ceļojumus uz Rigu labrāt tā eekārto, ka wiņi sakrit kopā ar kādu izrādī Latweešu teatrī.

Swēdeem, 11. septembrī, swēdeem, 9. oktobrī, swēdeem, 23. oktobrī, ceturtdeem, 27. oktobrī, swēdeem, 6. nowembrī, ceturtdeem, 17. nowembrī, swēdeem, 27. nowembrī, swēdeem, 11. decembrī, swēdeem, 25. decembrī, sestdeem, 6. janwari (Trijkungu deenā), swēdeem, 15. janwari, ceturtdeem, 26. janwari, swēdeem, 29. janwari un swēdeem, 12. februari. Tālakas izrādes nosacis turpmak. Riģ Latw. beedr. teatra komisija.

№ 24, Leelā Sinder eelā № 24.

Kerkowiusa namā.

Baltas logu glahses wifadās wajaschigās leelumās, frahsu glahses, Upsudrabortas un neapsudrabortas dahrsu bumbas, Glahschu daktinūs,

kur uš lehgeri jaunā bodē Sander Martinsohns,

Leelā Sinder eelā Nr. 24, Kerkowiusa namā, un Ahr-Riģas Ralku eelā Nr. 16/18.

Gefischemes Guano (dubju mehsti)

un Morris Brothera SUPERFOSFATUS

apakšč Baltijas Politehnikas kontroles stanzijas, kaš satur 13-14% un 14-15% tuchstoscha fosforfahbuma, tur uš lehgeri un pahrdod dalās un wairumā, pret tulit un wehlat samakšu

Sander Martinsohns,

Ahr-Riģas Ralku eelā Nr. 16/18.